

TAMMIKUU 2025

Aktian talous- ennuste

Lasse Corin, Pääekonomisti, Aktia Pankki Oyj

Aktia

Suomi jättää taantumun taakseen – Trumpin tullipolitiikka varjostaa vientinäkymiä

Suomen talouden näkymät ovat kaksijakoiset. Vaikka elpymisen merkkejä on ilmassa ja kuluttajien luottamus kohenee, kansainvälisen talouden epävarmuustekijät, Trumpin tullipolitiikka mukaan lukien, varjostavat näkymiä. Maamme vaihtotase on kääntynyt pitkästä ajasta muiden Pohjoismaiden tavoin ylijäämäiseksi, mikä on tärkeä myönteinen muutos.

Suomen talouden suhdanne paranee edelleen. Luottamusmittausten tulokset vahvistuvat, pahin konkurssiaalto on jo takana, pankkien luotonanto piristyy ja rakentamisen aiheuttama negatiivinen kasvuvaikutus vaimenee. Neljännesvuositasolla rakennusinvestoinnit kasvavat jo. Kuluttajien tilanetta helpottavat inflaation hidastuminen, asunto-markkinoiden piristyminen ja ostovoiman paraneminen.

Suurimmat kysymysmerkit liittyvät kansainväliseen talouteen ja Trumpin tullipolitiikan konkretisoitumiseen. Suomen ulkomaankaupassa on tapahtunut merkittävä käänne, sillä vaihtotase on

ylijäämäinen. Vaihtotase on ollut merkittävin erottava tekijä Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä.

Ennustamme Suomen talouskasvuksi 1,6 prosenttia tälle vuodelle ja 1,5 prosenttia vuodelle 2026.

Palveluviennin kasvu kompensoi tavaraviennin haasteita – pk-yritykset positiivinen yllätys

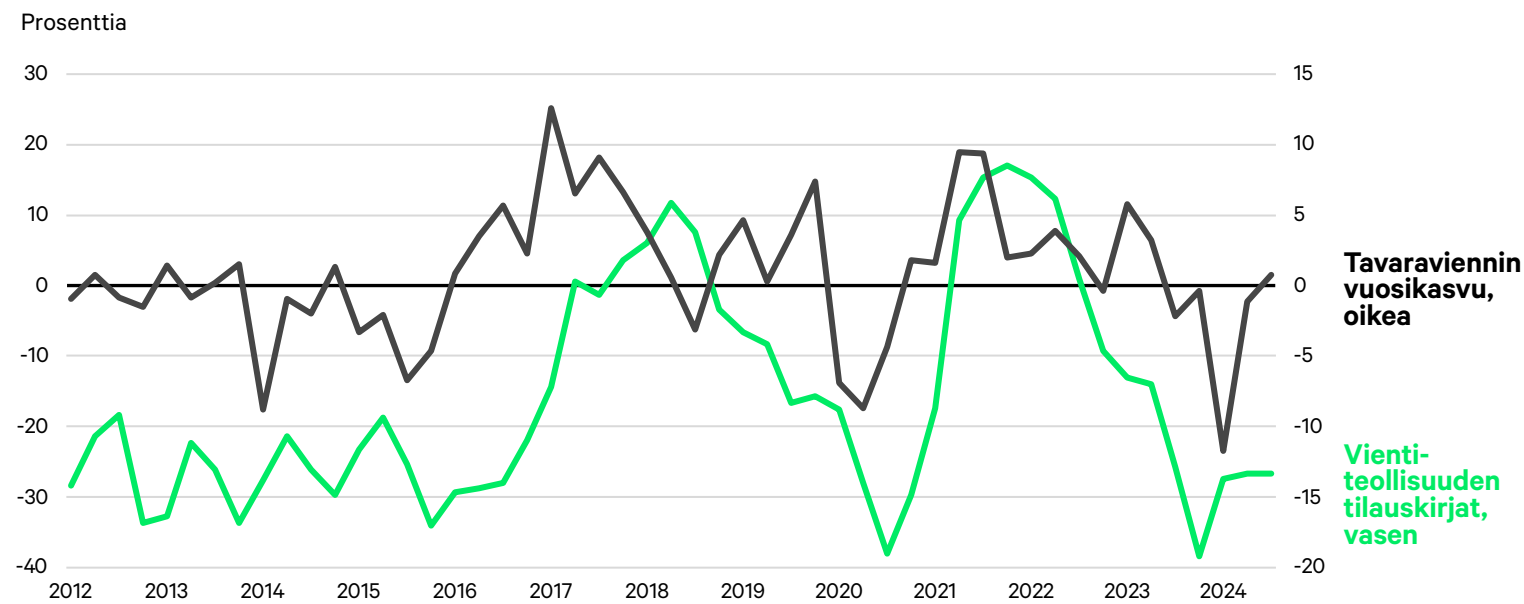
Ennustamme Suomen viennin kasvavan 3,7 prosenttia vuonna 2025 ja 2,2 prosenttia vuonna 2026. Vastaavasti odotamme tuonnin kasvavan

3,8 prosenttia vuonna 2025 ja 2,7 prosenttia vuonna 2026. Viennin pirteämpi kasvu edellyttäisi rakkaampaa talousilmapiiriä vientimarkkinoillamme. Arvioimme tuontitullien heikentävän viennin kasvua vuonna 2026.

Tilanne Suomen ulkomaankaupassa on haastava, vaikka muutama valonpilkahduskin on nähty. Tavaravienti oli viime vuoden kolmannella neljänneksellä hentoisessa 0,8 prosentin vuosikasvussa. Vientiteollisuuden luottamuskyseissä näkyy selvästi tilauskirjojen heikkous; tilauskirjojen taso ei enää heikkene, mutta on selvästi matalampi kuin mitä viennin selvä kasvu edellyttäisi. Tava-

Ennustamme Suomen talouskasvuksi 1,6 prosenttia tälle vuodelle ja 1,5 prosenttia vuodelle 2026.

Suomi, teollisuuden tilauskirjat

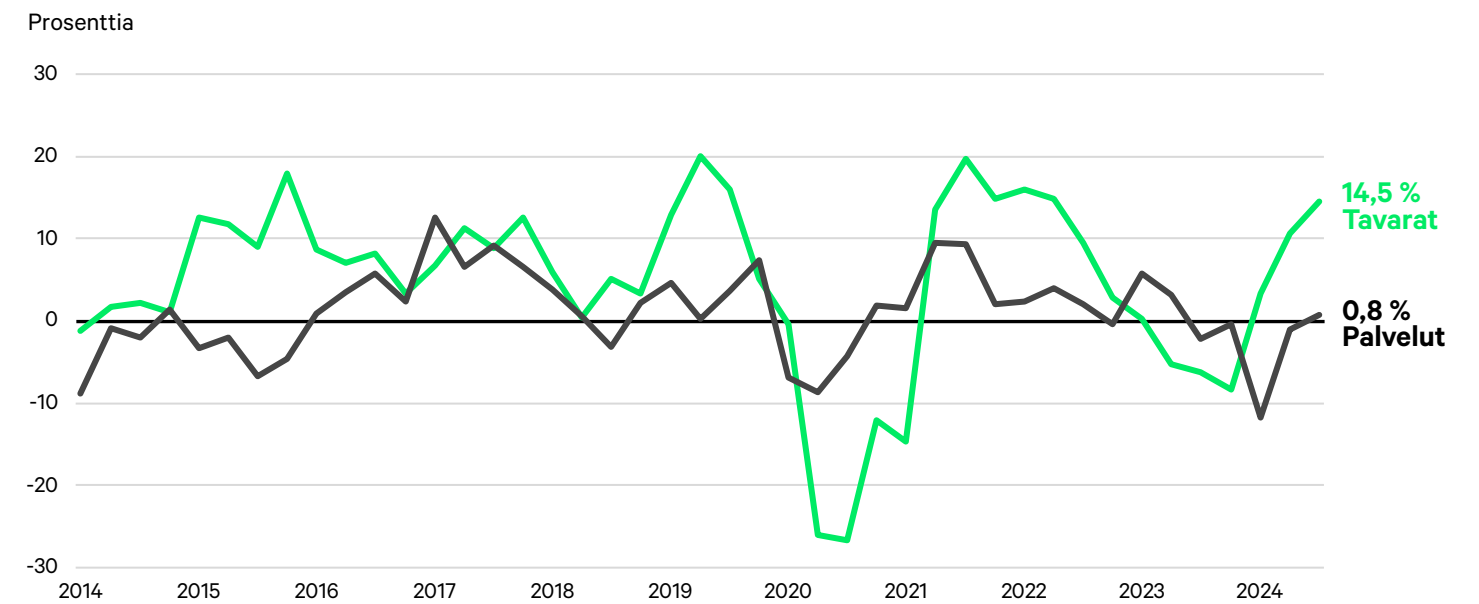
Lähde: Aktia, Macrobond, European Commission (DG ECFIN), Statistics Finland

raviennin osalta pieni myönteinen kehitys tulee siitä, että tärkeimpiin vientikohdemaihimme, etenkin Ruotsiin ja Yhdysvaltoihin, ennustetaan talouskasvua tulevina vuosina.

Heikkoa tavaraviennin kasvua on kompensoinut palveluviennin merkittävästi kiihtynyt kasvu vuoden 2024 aikana. Vuoden kolmannella neljänneksellä palveluvienti kasvoi 14,5 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Viennistä noin 31 prosenttia on tällä hetkellä palveluita. Palveluvienti on pitkään kasvanut tavaravientiä nopeammin, joten kehitys on lupaava. Palveluvienin etu tavaravientiin on kasvun lisäksi sen luoma

korkeampi arvonlisä. Toisin sanoen palveluviennistä jää enemmän rahaa käteen kuin tavaraviennistä, koska tavaravienti pitää sisällään ulkomailta ostettuja komponentteja.

Huomionarvoista viennissä on, että pk-yritysten vienti ei ole talouden epävarmuudesta huolimatta laskenut, kun taas suurten yritysten vienti laskee merkittävästi samalla ajanjaksolla. Tulevaisuuden kannalta on hyvä, että myös pienet yritykset menestyvät vientimarkkinoilla, koska se laajentaa Suomen vientikenttää ja luo pohjaa uusille suuri vientiyrityksille.

Viennin vuosikasvu

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Finland

Tullit tulevat, mutta kuinka suurina?

Presidentti Trump lupasi varsin pontevasti ranskaisevansa USA:n suurimpia kauppakumppaneita tuontitullein. On vaikea nähdä skenaariota, jossa minkäänlaisia EU-maita rasittavia tullee ei tulisi. EU:n palvelu- ja tavarakaupan ylijäämä Yhdysvaltojen kanssa oli viime vuonna arviolta 116 miljardia euroa. EU:sta siis myytiin 116 miljardin euron edestä enemmän tavaroita ja palveluita Yhdysvaltoihin, kuin ostimme sieltä.

Nähtäväksi jää, kuinka suuriksi tullit lopulta muodostuvat. Trump on loppupeleissä innokas ”diilien” tekijä, joten neuvotteluvaraa on aina, kunhan pöytäan tuodaan toimivia vastaehdotuksia. Euroopan komission puheenjohtaja von der Leyen puhui jo viime marraskuussa sen puolesta, että EU korvaisi venäläistä kaasua yhdysvaltalaisella. Joulukuussa Trump itse vaati EU:ta pienentämään kauppataseen alijäämää kasvattamalla kaasua ja öljyostoja Yhdysvalloista. Tilaa neuvotteluille siis on, ja odotan itse, että pahimmat tulliskenaariot eivät toteudu.

Yhdysvallat on tällä hetkellä Suomen suurin vientimarkkina, joten tullit vaikuttavat vääjäämättä myös meidän talouteemme. Ei olisi kovinkaan suuri yllätys, jos lähitulevaisuudessa Ruotsista tulee Suomen tärkein vientimarkkina, koska onhan länsinaapurimme tällä hetkellä jo toiseksi suurin vientimarkkinamme.

Kotitalouksien tilanne paranee edelleen

Kotitalouksissa eletään kaksijakoista aikaa. Osa talouden muuttujista vahvistaa ja osa heikentää kotitalouksien tilannetta. Ennustamme yksityisen kulutuksen kasvavan 1,2 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.

Kuluttajaluottamusmittauksessa kuluttajien tilanne on melko hyvin verrattavissa finanssikriisin jälkeiseen nollakasvun aikaan. Kuluttajaluottamus, oma rahatilanne ja arviot oman talouden näkymistä ovat kaikki samalla tasolla kuin kymmenisen vuotta sitten. Varovaisuus heijastuu kulutukseen, jossa näkyy selvästi pitkäaikaisten kulutushyödykkeiden, esimerkiksi viihde-elektroniikan ja huonekalujen, vähentynyt kysyntä. Nämä ovat tuotteita, joista on helpoin säästää.

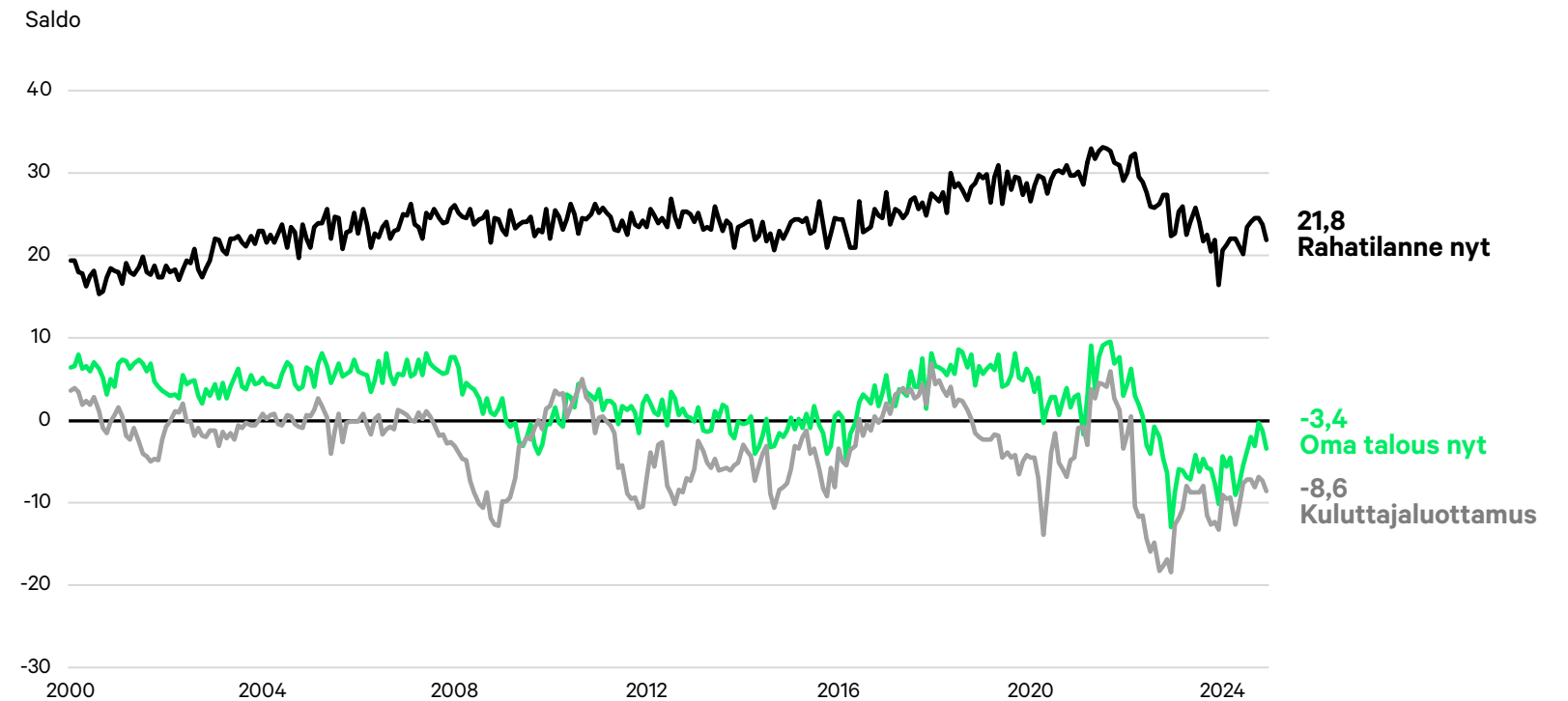
Merkittävin kotitalouksien taloutta heikentävä tekijä on eittämättä työmarkkinoiden kehitys. Työttömyysasteen trendi on ollut nousujohteinen jo pari vuotta, eikä kuluttajaluottamusmittauksissa koettu työttömyyden uhka ole hellittänyt. Työttö-

myys heikentää konkreettisesti kotitalouden käytävissä olevia tuloja samalla, kun työttömyyden uhka lisää ymmärrettävästi kuluttajien varovaisuutta. Varovaisuus näkyy selvästi luottamustilastoissa ja kulutuksessa. Kotitalouksien säästämistä oli viime vuoden kolmannella vuosineljänneksellä 4,4 prosenttia. Säästämistä on näin korkea yleensä merkittävän taloudellisen epävarmuuden, kuten koronan tai finanssikriisin vallitessa.

Yritysten työllistämisenäkymät ovat vahvistuneet jo jonkin aikaa. Indikaattorit eivät vielä ole selvästi plussalla, jolloin myös työttömyystilanne lähtisi paranemaan. Konkurssien määrä ei kuitenkaan ole enää kasvanut, mikä kertoo työmarkkinoita lähetyvästä käänteestä.

Heikosta työmarkkinakehityksestä huolimatta useat indikaattorit kertovat kotitalouksien paranevista näkymistä. Palkansaajien ostovoima on kasvanut vuoden 2023 alusta lähtien. Inflaation haukkaamaa palaa ostovoimasta ei ole vielä kokonaan katettu, mutta suunta on oikea. Odotamme palkansaajien ostovoiman vahvistuvan edelleen ennustekaudella. Eniten paranee velkaisten kotitalouksien ostovoima, sillä ne hyötyvät korkojen reippaasta laskusta. Vaikka kyseessä on miljardien lisäys käytävissä oleviin tuloihin, korkojen laskun vaikutus on suurin jo entuudestaan taloudellisesti vahvoihin kotitalouksiin, koska näillä on yleensä myös suurimmat velat. Oma tukensa kuluttajien luottamukseen tulee myös asuntomarkkinoil-

Kuluttajaluottamus, alaindeksejä

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Finland

ta. Asuntojen hinnat nousevat jo vuositasolla, mikä vahvistaa asunnonomistajien luottamusta, vaikka asunnon myyntiä ei suunniteltaisikaan. Asuntomarkkinoiden piristymisen auttaa konkreettisesti niitä talouksia, jotka saavat asuntonsa myytyä pitkän odotuksen jälkeen.

Keskeinen ajuri kotitalouksien taloudelliselle hyvinvoinnille on inflaatio. Inflaatio on hidastunut Suomessa merkittävästi, ja sen ostovoimaa tuhoava vaikutus on pienentynyt selvästi. Viime aikoina inflaatiota on kiihdyttänyt viime vuoden lopussa toteutettu arvonnäköveron nosto. Veromuutos on

kertaluonteinen tapahtuma, jonka vaikutus näkyy seuraavien 12 kuukauden inflaatioluvuissa. Suomen ja ylipäättään Euroopan talouksien vaisuus tuovat hillitsemään inflaatiopaineita ennustejaksolla.

Kuluttajaluottamus, oma rahatilanne ja arviot oman talouden näkymistä ovat kaikki samalla tasolla kuin kymmenisen vuotta sitten.

%-muutos vuoden takaisesta	2020	2021	2022	2023	2024e*	2025e*	2026e*
BKT	-2,5	2,7	0,8	-1,2	-0,2	1,6	1,5
Vienti	-8,5	6,0	4,4	-0,3	1,3	3,7	2,2
Tuonti	-6,1	7,0	9,3	-7,1	-0,8	3,8	2,7
Kulut	-2,2	3,5	0,4	1,2	0,2	0,7	1,1
Yksityinen	-3,4	3,2	0,9	0,5	-0,3	1,2	1,5
Julkinen	0,4	4,3	-0,6	2,8	1,3	-0,3	0,1
Investoinnit	-1,1	2,0	1,3	-7,9	-5,5	5,2	3,7
Rakennukset	-1,1	-1,1	-0,5	-12,5	-8,5	3,0	5,0
Koneet, laitteet ja asejärjestelmät	1,2	6,0	3,9	0,2	-5,2	11,2	1,3
Aineeton (T&K)	-3,8	6,0	4,8	-3,7	-2,2	3,3	4,1
Tunnusluvut, %							
Palveluiden ja tavaroiden ulkomaankauppa, yli-/alijäämä BKT:sta	-0,1	-0,5	-2,5	0,5	1,3	1,3	1,1
Työttömyys	7,7	7,7	6,8	7,2	8,1	8,0	7,7
Inflaatio	0,3	2,2	7,1	6,3	1,6	1,2	1,5

Talouden rattaiden pitäisi pyöriä meillä ja ulkomailla selvästi nopeammin, jotta uusille investoinneille olisi enemmän kysyntää. Tämä heikentää teollisuuden investointihalukkuutta lähitulevaisuudessa.

Investointien kasvu voisi olla nopeampaankin

Investoinneissa nähdään käänne parempaan, sillä ennustamme investointien kasvavan 5,2 prosenttia vuonna 2025 ja 3,7 prosenttia vuonna 2026.

Rakennusinvestointien negatiivisella kehityksellä on ollut merkittävä vaikutus Suomen bruttokansantuotteen kasvuun. Esimerkiksi vuonna 2023 Suomen bruttokansantuote pieneni -1,2 prosenttia. Muutoksesta -1,8 prosenttiyksikköä oli seurausta rakennusinvestointien vähenemisestä. Pelkäs-tään rakennusinvestointien luisun päätymisellä

on huomattava vaikutus kotimaan talouskasvuun. Ennustammekin rakennusinvestointien kääntyvän maltilliseen kasvuun.

Teollisuudessa kapasiteetin puute ei vaikuta lainkaan suurelta ongelmalta, jolloin tarvetta merkittäville kasvuinvestoinneille ei ole. Talouden rattaiden pitäisi pyöriä meillä ja ulkomailla selvästi nopeammin, jotta uusille investoinneille olisi enemmän kysyntää. Tämä heikentää teollisuuden investointihalukkuutta lähitulevaisuudessa. Vihreän siirtymän investoinnit tuovat paljon edullista, joskin vaihtelevaa, sähköntuotantoa Suomeen.

Energian varastoinnin investoinnit lisääntyvät, mikä auttaa teollisuutta ja kansantaloutta ulosmittaamaan paremmin uusiutuvan energian hyödyt. Kone- ja laiteinvestointien pirteä kasvu vuonna 2025 selittyy pitkälti hävittäjäinvestoinneilla.

Tutkimus- ja kehitysinvestointeja tuetaan verohelpotuksin sekä suorilla tuilla, ja tavoite nostaa T&K-investoinnit 4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteesta on entistä lähempänä. Tällä hetkellä T&K-investointien osuus on noin 3,0 prosenttia, ja odotamme suhdeluvun kasvavan tavoitteiden mukaisesti.

Työmarkkinan käänne edellyttää vahvempaa luottamusta

Viime aikoina käytännössä kaikki työmarkkinoiden indikaattorit ovat heikentyneet. Työttömyysaste on noussut, työllisyysaste laskenut, lomautukset ovat lisääntyneet ja avointen työpaikkojen määrä on laskenut. Heikko työmarkkina heijastuu selvästi kuluttajaluottamukseen, eikä kuluttajien kokema työttömyyden uhka ole juuri helpottanut.

Niin ikään konkurssien määrä on kasvanut ja samalla myös konkurssissa kadonneiden työpaikkojen määrä on noussut. Tilastossa näkyy myös

pieni valonpilkahdus vuoden 2024 lopulla, sillä näyttää siltä, että konkurssien määrän kasvu on päättynyt. Tällöin myös konkurseista koituvien työpaikkamenetyksen kasvu loppuu.

Yritysten työllistämisedotukset ovat pääsääntöisesti vahvistuneet vuoden 2024 aikana. Kyseisten indikaattoreiden arvot ovat vielä negatiiviset, mutta suunta on ollut kohti parempaa palvelualalla, rakentamisessa ja teollisuudessa. Odotammekin vuonna 2025 käännettä työmarkkinoilla. Työttömyysasteeksi ennustamme 8,0 prosenttia vuonna 2025 ja 7,7 prosenttia vuonna 2026. Työmarkkina-tilastot muistuttavat tällä hetkellä vuosien 2015–2016 nollakasvuajkojen tilastoja, mutta talouden kääntymisen kasvuun palauttaa yritysten työllistämishalut ja vähentää konkurseja. Ylipäätään on tärkeä muistaa, että työmarkkina reagoi viiveellä talouden suhdanteen muutoksiin.

Vaihtotaseen vire positiivinen

Yksi kansantalouden tärkeimmistä indikaattoreista on vaihtotase*. Vaihtotaseen tärkeys korostuu pienissä avotalouksissa. Vaihtotaseen erot ovat yksi merkittävimmistä erottavista tekijöistä pohjoismaisessa maavertailussa. Suomi on ollut pitkään ainoa Pohjoismaa, jonka vaihtotase on ollut negatiivinen, eli Suomesta on virrannut ulkomail-

le enemmän rahaa kuin ulkomailta Suomeen. Norjan, Ruotsin ja Tanskan kohdalla tilanne on päinvastainen, sillä niiden vaihtotaseet ovat pitkään olleet selvästi ylijäämäisiä. Esimerkiksi Norjan valtava vaihtotaseen ylijäämä on seurausta öljyn ja kaasun viennistä.

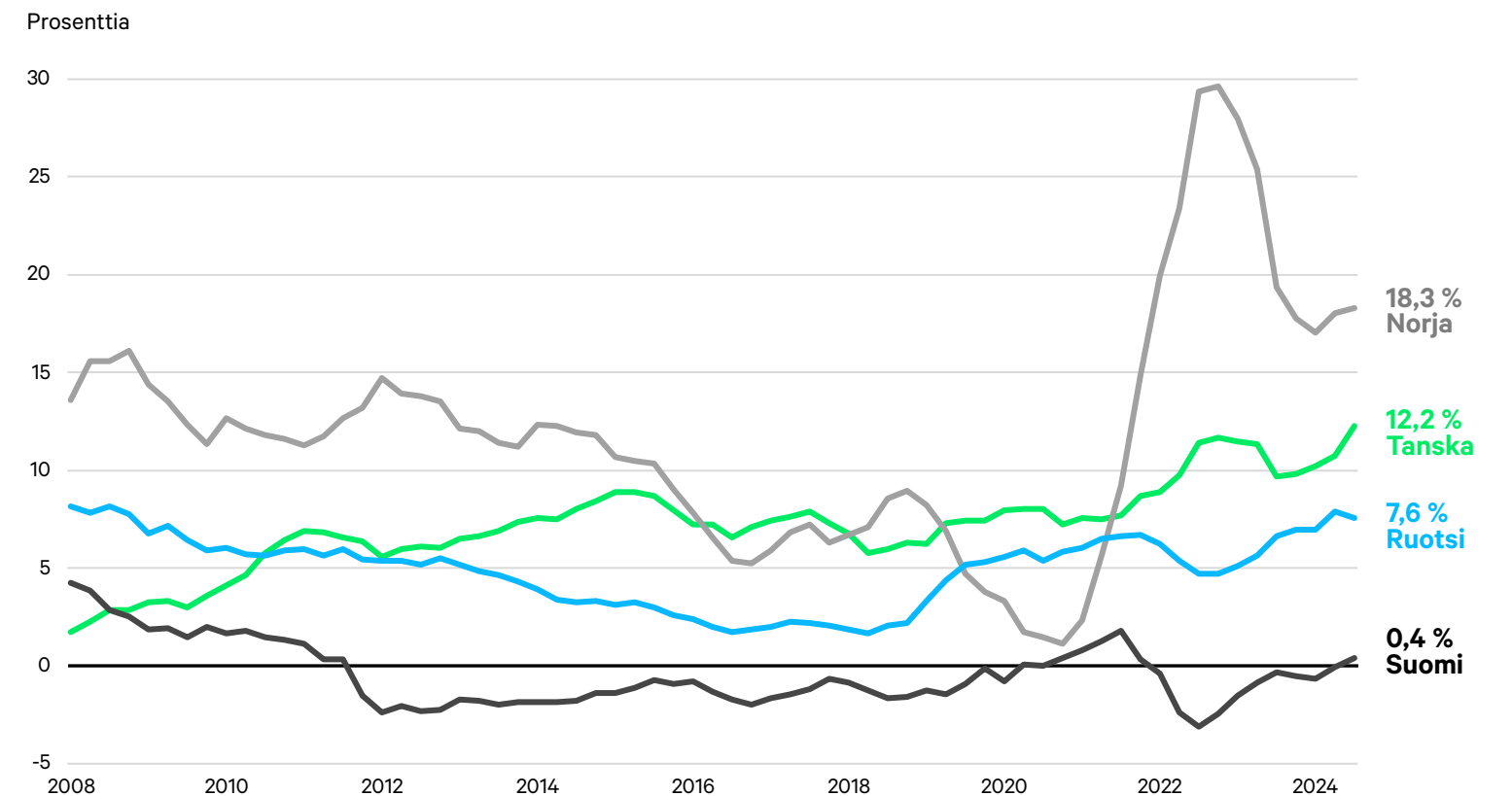
Vaihtotase kertoo karua kieltä kilpailukyvyistä. Suomessa on globaalisti kilpailukykyisiä yrityksiä, mutta niitä ei ole tarpeeksi ja ne ovat liian pieniä.

Usean vuoden heikko vaihtotasekehitys näyttää kuitenkin nyt selvästi valoisammalta. Suomen vaihtotase on ollut ylijäämäinen absoluuttisesti viime kuukausina, kun tasetta tarkastelee 12 kuukauden liukuvana summana. Euroissa ylijäämä on ollut noin 1,1 miljardia euroa.

Vastaavaan ylijäämään on viimeksi päästy vuonna 2011. Vaihtotaseessa nähtiin selvä ylijäämä vuonna 2020, mutta tämä oli seurausta EKP:n pankkien osingonjakokiellosta. Tämän hetken ylijäämää ajaa pääasiassa kaksi tekijää: tavarakaupan merkittävästi kasvanut ylijäämä sekä palveluiden merkittävästi pienentynyt alijäämä.

Kun vaihtotaseen ylijäämän suhteuttaa talouden kokoon eli bruttokansantuotteeseen, paljastuvat Pohjoismaiden todelliset erot. Norjassa ylijäämä

Vaihtotase suhteessa bruttokansantuotteeseen

Lähde: Aktia, Macrobond, Statistics Denmark, Statistics Finland, Statistics Norway, Statistics Sweden (SCB)

on yli 18, Tanskassa yli 12 ja Ruotsissa yli 7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Suomen vastaava ylijäämä 0,4 prosenttia. Kaikkien heikkojen talouslukujen keskellä vaihtotase on selvä poikkeus. Tilanne näyttää pitkältä aikaa paremmalta.

Usean vuoden heikko vaihtotasekehitys näyttää valoisammalta.

Lasse Corin

Pääekonomisti, Aktia Pankki Oyj

Lasse Corin on toiminut Aktian pääekonomistina kevästä 2020 alkaen. Tehtävässään hän seuraa ja analysoi makrotalouden ja sijoitusmarkkinoiden kehitystä. Lasse Corinilla on pitkä kokemus pankkialan asiantuntijatehtävistä. Ekonomistina hän arvioi ennen kaikkea kotimaan talouden näkymiä sekä maailmantalouden muutosten vaikutusta Suomeen ja suomalaisiin kotitalouksiin.

lasse.corin@aktia.fi

X: @lassecorin

JULKAISIJA: Aktia Pankki Oyj, Arkadiankatu 4-6,
PL 207, 00101 Helsinki.

Tämä julkaisu on Aktia Pankki Oyj:n julkaisu.
Sisältö kuvaa pääekonomistimme näkemystä
markkinatilanteesta.

ASIAKASPALVELU: 010 247 010 (pvm/mpm).

© Aktia Pankki Oyj, 2025

Aktia on suomalainen varainhoitaja, pankki ja henkivakuuttaja, joka on luonut vaurautta ja hyvinvointia sukupolvelta toiselle jo 200 vuoden ajan. Palvelemme asiakkaitamme digitaalisten kanavien kautta kaikkialla ja kasvokkain toimipisteissämme pääkaupunkiseudulla sekä Turun, Tampereen, Vaasan ja Oulun seuduilla. Palkitun varainhoitomme rahastoja myydään myös kansainvälisesti. Työllistämme noin 850 henkilöä eri puolella Suomea. Aktian hallinnoitavat asiakasvarat (AuM) 30.9.2024 olivat 14,3 miljardia euroa ja taseen arvo 12,0 miljardia euroa. Aktian osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (AKTIA). aktia.com.

Ajattele
pidemmälle
Aktia